

Kan en klinisk bibliotekarie bidra till användning av evidensbaserad vård ?

Sylvia Määttä, Maria Bohlin

Södra Älvsborgs Sjukhus,
Sjukvårdsstrategiska enheten &
Sjukhusbiblioteket Borås

sylvia.maatta@vgregion.se
maria.bohlin@vgregion.se

Södra Älvsborgs Sjukhus

Södra Älvsborgs sjukhus

[Kontakt](#) | [Om SÄS](#) | [Kliniker Enheter](#) | [Patientinformation](#) | [Tolk](#) | [Vårdsamverkan](#) | [FoU](#) | [Utbildning](#) | [Lediga jobb](#) | [Arbete](#) | [Pre](#)

Säker vård vid SÄS

[Tehuset](#)
[Minska VRI](#)
[Antibiotikaresistens](#)

PLATSJOURNALEN
LEDIGA JOBB

Nyfödd på SÄS

Södra Älvsborgs Sjukhus

SÄS, utför specialiserad sjukvård företrädesvis i Borås och Skene. Vi är ett hälsofrämjande sjukhus som är rökfritt och fritt från starka dofter.

Lite siffror:

- Under år 2008 finns det cirka **560** vårdplatser på SÄS (Borås och Skene).
- Under 2007 gjordes **196 963** läkarbesök och **205 447** sjukvårdande behandlingar.
- I slutet vård gjordes **32 652** vårdtillfällen och den totala vårdtiden för dessa var **189 100** dagar.
- SÄS har ca **4 500** anställda.

Mina
Mina vårdk

[Lättläst](#)

[Kartor och](#)

[Vården i Västergötaland](#)

Sjukvård:
Sjukvårdstjänster

Sjukhusbiblioteket, Borås

- Allmänt + fackbibliotek, för patienter och personal
- Flyttade till nya, centralt belägna lokaler hösten 2004
- Ca 20.000 böcker
- 6 anställda + 50% klinisk bibliotekarie

Klinisk bibliotekarie – bakgrund

- **SYFTE** att stödja klinikerna i ett evidensbaserat arbetssätt, d.v.s vården skall ha sin grund i aktuell forskning och beprövad erfarenhet, inte gamla vanor.
- Ett forskningsprojekt, leds av Sylvia Määttä, vår forskningsledare.
- FoU-medel söktes för pilotprojekt och fortsättning 3 år framåt, en 50% tjänst.

Forskningsprojektet

- 2 kliniska bibliotekarier ca 50 timmar var på var sin medicinavdelning, 2 olika sjukhus; Öster och Nord.
- Datainsamling skedde via fokusgruppsintervjuer och individuella intervjuer.
- Intervjuerna analyserades med innehållsanalys.

Syfte

- Att studera om kliniska bibliotekarier, som arbetar som en del av avdelningen kan stödja ett evidensbaserat arbetssätt hos sjuksköterskor.
- Syftet var också att studera bibliotekariernas erfarenheter av att vara verksam på en vårdavdelning.

Resultat kliniska bibliotekarier

- **Fyra teman:**
 - Att vara utanför
 - Att få nya kunskaper
 - Att få en ny roll
 - Att reflektera över EBP

Resultat sjuksköterskor

- **3 teman:**
 - Vanans makt
 - Formulera kliniska omvårdnadsfrågor
 - Klinisk bibliotekarie som igångsättare

Sammanfattning forskningsprojektet

- Sjuksköterskor saknar förtroende för sin egen förmåga att formulera omvårdnadsfrågor.
- Klinisk bibliotekarie på vårdavdelning, kan vara ett steg på vägen att starta en förändring.
- Klinisk bibliotekarie och sjuksköterskor i samarbete ökar användandet av ett evidensbaserat arbetssätt.

Artikelgranskning med sjuksköterskor

Verksamheten som klinisk bibliotekarie fortsätter

- Start efter pilotstudien
- Fortsätter i 3 år
- Vänder sig till alla personalgrupper
- Testar nya grepp och tjänster

Klinisk bibliotekarie – nya arbetssätt

- En klinisk bibliotekarie – som arbetar på vårdavdelningar och enheter
- Litteratursökningar och sammanställning av rapporter
- Artikelseminarier – kritisk granskning av artiklar
- ”Boka en bibliotekarie”- formulär på intranätet
- ”Ring så kommer vi” – snabb söksupport till arbetsplatsen
- Nyhetsbrev via e-post - skraddarsydd information till olika personalgrupper
- Frågeformulär på intranätet - för litteratursökningar

Exempel formulär

◀ Tillbaka

Bibliotek

▶ Låna

▶ E-biblioteket

▼ Evidensbaserad vård

Formulera en fråga

▶ Sök - medicin m.fl

Granska resultat

Utvärdera

Lär dig mer om EBV

Klinisk bibliotekarie

▶ Service

Sök information

Synpunkter

In English

Ställ en evidens-fråga

Här kan du ställa en fråga om evidens till Sjukhusbiblioteket. En evidensfråga är oftast en fråga om en specifik intervention för ett specifikt tillstånd, t.ex. "finns evidens för akupunktur som bot för graviditetsillamående". Inom omvårdnad kan frågan vara "vilken metod är mest effektiv för att förhindra trycksår?".

Sökningen görs i de resurser som bedöms lämpligast till frågeställningen. När sökningen är gjord får du en referenslista med abstract, och även sökhistoriken. Fyll i så noggrant som möjligt. Du får normalt svar inom 5 arbetsdagar.

Min fråga:

Patientens kön kvinna man

Patientens ålder barn vuxen äldre

Intervention

Jämförelse

Utfall

Ditt namn

Din e-post

Ditt telefonnr

Exempel på nyhetsbrevet E-nyttigt

Datum: tisdag 15 april 2008 08:33
Ärende: E-nyttigt 3 Bra att veta från Sjukhusbiblioteket

Här kommer tredje upplagan av E-nyttigt från Sjukhusbiblioteket. Temat för detta nummer är hur man söker **evidens**.

Sök evidens via [Evidensbaserad vård](#), en resurssida som SSE och Sjukhusbiblioteket gör tillsammans. Börja från sidans topp och fortsätt nedåt.

Sök evidens i [E-biblioteket](#), observera att man kan gå in på olika underkategorier

Har du en fråga av typen "vilken är bäst behandling för en viss sjukdom eller besvär" t.ex förstoppning/stroke/trycksår? Titta i [Clinical evidence](#), här finns resultaten presenterade i hierarkisk ordning efter bästa evidens.

Har du inte tid att söka evidens? [Fyll i ett formulär](#) och få hjälp från Sjukhusbiblioteket!

Länktips:

Bra sidor att börja läsa om Evidensbaserad vård på svenska är:

[SBU:s sidor om Evidens](#)

[EBM-skolan från MSD](#)

Med vänlig hälsning
Maria Bohlin och Malena Sjöstrand

Södra Älvsborgs Sjukhus
Sjukhusbiblioteket Borås
501 82 Borås

Ett försök att skraddarsy information till olika grupper, och samtidigt få dem bekanta med E-biblioteket, vår portal för databaser, tidskrifter, e-böcker m.m.

Exempel på hur man kan arbeta som klinisk bibliotekarie

- Evidenssökning efter vilket av två labtester som är bäst inför ett införande på SÄS. Båda ger mycket snabbare svar än det nuvarande om man har en infektion. (Från Lab & Barnkliniken).
- Resursperson vid införande av nytt arbetssätt: BUP går över till mer dagvård och ville veta forskningsläget, och hur situationen såg ut i övriga Sverige.
- Med i arbetsgrupp för att ta fram mall för Standardvårdplaner för SÄS, söka evidens för arbetssättet.
- Resursperson för projektet Multisjuka äldre (samarbetsprojekt mellan kommun, primärvård, SÄS), hjälpt till att bygga upp en kunskapsbank på intranätet.

Resultat och utvärdering

- Arbetssättet delutvärderas efter ett år, både kvalitativa och kvantitativa mått
- Hittills positivt mottaget, men med större tröghet än vad förväntat...

Lärdomar hittills

- Vår egen kompetens har höjts.
- Lätt att få komma och informera om arbetssättet, svårt att komma vidare.
- Ännu inte en integrerad del av vården, men vi har fått in en möjlighet att komma med i många nya sammanhang.
- Svårt att föra fram vår kompetens.

- Den intensiva marknadsföringen har lett till positiva effekter för biblioteket i stort; undervisningstimmar och sökuppdrag har ökat.
- När vi väl fått in en fot – mycket uppskattat.

*Sant! Efter snabbtryckning "Ring-så-kommer-vi"
till jourläkare på ÖNH- dagkirurgen*

Tack för oss!